

امور قضایی

مقدمه

و دادگاه‌های انقلاب تشکیل و جایگزین محاکم و دادرهای عمومی شد.

جمع‌آوری اطلاعات آماری از تصادفات جاده‌های کشور از سال ۱۳۳۶، تحت نظارت شهربانی کشور به وسیله اداره پلیس راه آغاز شد و از سال ۱۳۴۶ تا پایان سال ۱۳۶۹، پلیس راه ژاندارمری عهده‌دار این امر بوده است.

از سال ۱۳۷۰، با ادغام سه نیروی کمیته انقلاب اسلامی، شهربانی و ژاندارمری، سازمان جدیدی تحت عنوان "نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران"، جمع‌آوری آمار تصادفات جاده‌های کشور را تحت عنوان "تصادفات برون شهری" و آمار تصادفات جمع‌آوری شده در حوزه استحفاظی شهربانی را با عنوان "تصادفات درون شهری" جمع‌آوری و ارائه می‌کند.

یادآور می‌شود تا زمان تدوین سالنامه آماری کشور اطلاعات مربوط به برخی از جداول نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در دسترس قرار نگرفت و به همین دلیل اطلاعات سال گذشته درج گردیده است.

تعاریف مفاهیم

دادگاه عمومی: دادگاهی است که به منظور رسیدگی و حل و

فصل تمامی دعاوی و شکایت‌های وارده، با صلاحیت عام تشکیل می‌شود (به استثنای مرجع اموری که به حکم قانون به دیگری

اطلاعات آماری مربوط به امور قضایی دارای محدوده گسترده‌ای می‌باشد که تشکیلات قضایی، انواع جرائم واقع شده در یک سال، تعداد محکومان مرتبط با این جرائم و ویژگی‌های آنان، بزهکاری نوجوانان، تعداد قربانیان جرائم، احکام صادره در مورد محکومان و... را در بر می‌گیرد. مع‌ذالک به علت پاره‌ای از مشکلات و موانع موجود در زمینه جمع‌آوری اطلاعات یا ارائه آن‌ها، محتوای این فصل فقط شامل آمارهای مربوط به تشکیلات قضایی، پرونده‌های مختومه در دادگاه‌ها، جرائم، سوانح، تصادفات و کشف انواع مواد مخدر می‌باشد که در زیر به سابقه مختصری از تولید آمار در زمینه‌های یاد شده اشاره می‌شود.

نظر به اهمیت گردآوری آمار در زمینه‌های گوناگون قضایی، با اجرای طرح‌های آماری مربوط به ازدواج در سال ۱۳۳۶، جرائم (متهمان و محکومان) در سال ۱۳۴۴، طلاق، خودکشی و حمایت از خانواده در سال ۱۳۴۶ (برای شهر تهران)، نسبت به جمع‌آوری آمارهای مربوط اقدام گردید.

در تیر ماه ۱۳۷۳، تشکیلات قضایی کشور به منظور ایجاد مراجع قضایی واحد، دادگاه‌هایی با صلاحیت عام تحت عناوین دادگاه‌های عمومی

واگذار شده و از دایره شمول این قانون خارج است). تأسیس این دادگاه‌ها در هر حوزه قضایی و تعیین قلمرو محلی و تعداد شعب آن، به تشخیص رئیس قوه قضاییه است.

دادگاه انقلاب: دادگاهی است که بر طبق قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۵ تیر ماه ۱۳۷۳ مجلس شورای اسلامی، در مرکز هر استان و مناطقی که ضرورت تشکیل آن را رئیس قوه قضاییه تشخیص می‌دهد، تحت نظارت و ریاست اداری حوزه قضایی تشکیل می‌شود و به جرائم زیر رسیدگی می‌کند.

- تمامی جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی و محاربه یا افساد فی الارض.

- توهین به مقام بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و مقام معظم رهبری.

- توطئه علیه جمهوری اسلامی ایران یا اقدام مسلحانه و ترور و تخریب مؤسسات به منظور مقابله با نظام.

- جاسوسی به نفع اجانب.

- تمامی جرائم مربوط به قاچاق و مواد مخدر.

- دعاوی مربوط به اصل ۴۹ قانون اساسی.

دادگاه تجدید نظر: دادگاهی است که به منظور تجدید نظر در آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب، در مرکز هر استان به تعداد مورد نیاز مرکب از یک نفر رئیس و دو عضو مستشار تشکیل می‌شود. جلسه دادگاه با حضور دو نفر

رسمیت می‌یابد و پس از رسیدگی ماهوی، رأی اکثریت که به وسیله رئیس یا عضو مستشار انشا می‌شود، قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

حوزه قضایی: عبارت از قلمرو یک بخش یا شهرستان و یا نقاط معینی از شهرهای بزرگ است.

ایراد ضرب و جرح: به معنی وارد آوردن ضرب و جرح اعم از عمدی یا غیرعمدی است. هرگونه ضایعه‌ای در عضو چنانچه توأم با خونریزی و از بین رفتن نسج باشد، جرح نامیده می‌شود. در صورتی که ضایعه ایجاد شده، منجر به خونریزی نشده باشد هر چند در داخل بدن شکستگی ایجاد شده باشد، ضرب نامیده می‌شود.

امور خلافی: منظور از امور خلافی، خلاف‌های جزئی مانند شکستن درخت، سد معبر و نظایر آن است.

قذف: نسبت دادن امور خلاف عفت به یک شخص می‌باشد.

امور حسبی: اموری است که دادگاه‌ها مکلفند در مورد آن اقدام و تصمیمی اتخاذ کنند، بدون این که رسیدگی به آن متوقف بر وقوع اختلاف و منازعه بین اشخاص و اقامه دعوا از طرف آنان باشد. مانند ترتیب تعیین قیم، امور مربوط به امین، غایب، مفقودالاثر، ترکه و ...

قرار رد دادخواست یا عدم صلاحیت

دادگاه: منظور، هنگامی است که مدارک ارائه شده در دادگاه، تکمیل نباشد و یا دادگاه، صلاحیت بررسی موضوع مطرح شده را نداشته باشد.

قرار رد دفتر: هرگاه در دادخواست، مدعی یا محل اقامت او معلوم نباشد، در ظرف دو روز از تاریخ رسید دادخواست، به موجب قراری که مدیر دفتر دادگاه و یا جانشین او صادر می‌کند، دادخواست رد می‌شود.

عسر و حرج: مواردی است که یکی از دو متداین، دچار مشکلات و سختی‌هایی شود که قانون بر خلاف احکام اولیه، فرصتی برای وی قابل شود.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۸۷ حدود ۳/۰ میلیون پرونده در دادگاه‌های عمومی و بیش از ۰/۵ میلیون پرونده در دادگاه‌های تجدیدنظر کشور مختومه شده است که در مقایسه با سال قبل در دادگاه‌های عمومی ۶/۵ درصد کاهش و در دادگاه‌های تجدیدنظر ۰/۸ درصد افزایش داشته است. در سال ۱۳۸۷، از میان موضوع‌های پرونده‌های مختومه در دادگاه‌های عمومی، موضوع ایراد ضرب و جرح با ۳۰۱ هزار مورد سرقت با ۲۶۳ هزار مورد، اختلاس، ارتشا و جعل با ۱۱۲ هزار

مورد و تخریب با ۱۰۸ هزار مورد سهم بیش‌تری نسبت به بقیه موارد داشته‌اند.

در سال ۱۳۸۷ حدود ۱۵۷ هزار مورد سرقت توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ثبت شده است که نسبت به سال قبل ۱۲/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. شایان ذکر است سرقت لوازم خودرو و یا وسایل داخل آن با ۲۸/۹ درصد، سرقت از منازل با ۱۵/۸ درصد و سرقت اتومبیل با ۱۰/۰ درصد بیش‌ترین سهم را به خود اختصاص می‌دهند.

در سال ۱۳۸۷ تعداد تصادف‌های درون شهری با ۳/۶ درصد افزایش نسبت به سال قبل به حدود ۶۲۳ هزار فقره رسیده است که ۰/۲ درصد تصادف‌ها منجر به فوت، ۱۷/۴ درصد منجر به جرح و ۸۲/۳ درصد منجر به خسارت بوده است. همچنین در مورد تصادف‌های برون شهری نیز می‌توان گفت که با ۵/۸ درصد افزایش نسبت به سال قبل به بیش از ۱۵۷ هزار فقره رسیده است که از این تعداد ۳/۳ درصد تصادف‌ها منجر به فوت، ۱۹/۶ درصد منجر به جرح و ۷۷/۱ درصد منجر به خسارت بوده است.

لازم به ذکر است تعداد فوت‌شدگان در تصادفات درون شهری ۱۵/۶ درصد افزایش و در تصادفات برون شهری ۱۲/۷ درصد افزایش نسبت به سال قبل داشته است.

۱-۱۳- مراجع قضایی

سال و شهرستان	دادگاههای حقوقی	دادگاههای کیفری	دادگاههای خانواده	دادگاههای کیفری استان	دادگاههای انقلاب	دادگاههای تجدید نظر	شعب بازپرسی	شعب دادپاری
۱۳۸۴	۴۵	۲۰۴	۵	۸	۳۷	۴۲	۲۰۳	۲۵۶
۱۳۸۵	۲۳	۲۰۳	۴۸	۷	۳۰	۴۸	۲۱۵	۲۴۶
۱۳۸۶	۲۵	۲۰۴	۷۶	۸	۳۱	۵۵	۲۵۵	۲۲۵
۱۳۸۷								
۱۳۸۸								
اردبیل								
بيله سوار								
پارس آباد								
خلخال								
سرعین								
کوثر								
مشگین شهر								
مغان								
نمین								
نیر								

توضیح: دادگاههای کیفری استان از سال ۱۳۸۴ در جدول منظور شده است.

توضیح: اطلاعات سالهای ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ مربوط به دادگاههای حقوقی - کیفری است که از سال ۱۳۸۵ به جای آنها دادگاه خانواده تاسیس شده است.

مأخذ - اداره کل دادگستری استان .

۱۳-۲- خلاصه آمار پرونده های تشکیل شده در دادسراها در پایان ۱۳۸۸

عنوان	موجودی	وارد	مختومه	مانده
جمع				
حقوقی				
کیفری				
خانواده				
کیفری استان				
انقلاب				
تجدید نظر				
جمع				
بازپرسی				
دادیاری				
جمع				
اجرای احکام کیفری				
اجرای احکام مدنی				

مأخذ- اداره کل دادگستری استان

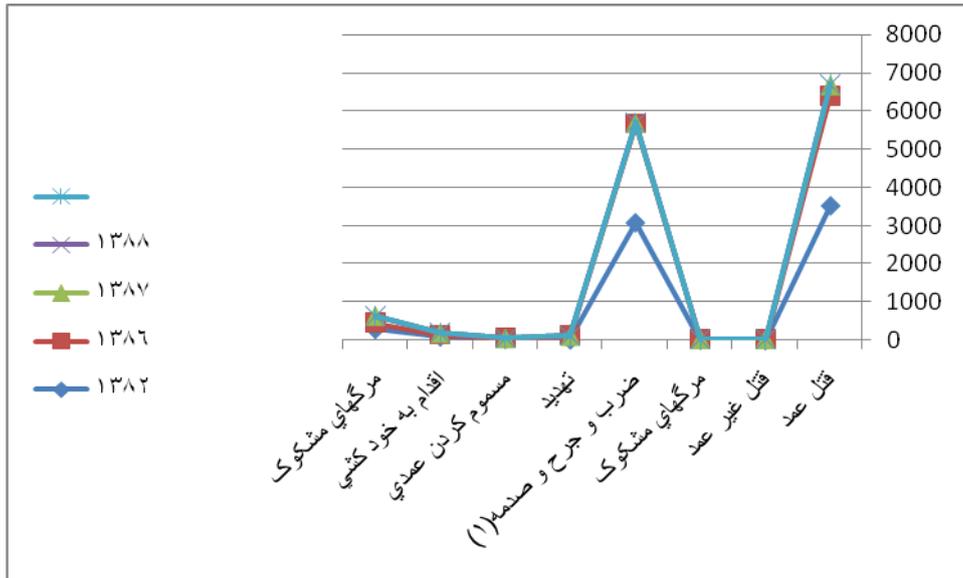
۱۳-۳- پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب موضوع

سال	قتل عمد	قتل غیر عمد	مرگهای مشکوک	ضرب و جرح و صدمه (۱)	تهدید	مسموم کردن عمدی	اقدام به خودکشی	مرگهای مشکوک
۱۳۸۲	۳۵۱۱	۶	۱۶	۳۰۶۹	۲۶	۴۴	۱۰۲	۳۰۱
۱۳۸۶	۲۸۹۸	۲	۱۱	۲۶۱۱	۸۶	۸	۳۷	۱۴۳
۱۳۸۷	۲۶۴	۱۸	.	*	.	.	۴۸	۱۹۸
۱۳۸۸	۲۱	۱۲	.

(۱) به استثنای موارد ناشی از تصادفات وسایل نقلیه

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات. اداره آمار.

نمودار ۳-۱۳- پرونده های تشکیل شده توسط نیروی انتظامی برحسب

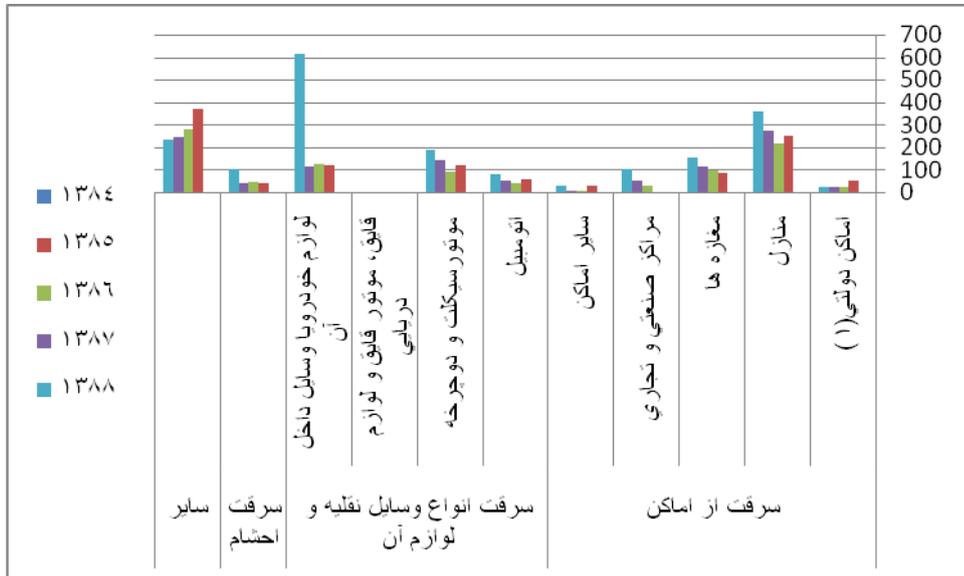
۴-۱۳- سرقت‌های عادی برحسب نوع (مورد)

سال	سرقت از اماکن					سرقت انواع وسایل نقلیه و لوازم آن					سایر سرقت	سایر احشام
	اماکن دولتی (۱)	منازل	مغازه ها	مراکز صنعتی و تجاری	سایر اماکن	اتومبیل	سیکلت و دوچرخه	موتور قایق، موتور قایق و لوازم دریایی	لوازم خودروپا وسایل داخل آن	لوازم خودروپا وسایل داخل آن		
۱۳۸۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱۳۸۵	۵۲	۲۵۲	۸۸	۲	۲۹	۵۸	۱۲۳	*	۱۲۲	۴۰	۳۷۱	
۱۳۸۶	۲۲	۲۱۴	۹۶	۲۶	۸	۴۰	۹۲	.	۱۲۴	۴۵	۲۷۸	
۱۳۸۷	۲۰	۲۷۲	۱۱۴	۵۳	۸	۵۱	۱۴۲	.	۱۱۱	۳۸	۲۴۳	
۱۳۸۸	۲۲	۳۵۶	۱۵۵	۱۰۱	۲۸	۸۱	۱۹۰	.	۶۱۶	۱۰۵	۲۳۱	
اردبیل	۱۰	۲۴۵	۹۶	۸۲	۳	۷۲	۱۱۸	.	۵۵۲	۲۱	۴۸	
بيله سوار	۱	۳	.	۱	.	.	۴	.	.	۵	۸	
پارس آباد	۲	۲۹	۲۰	۱	۵	۳	۲۶	.	۲۴	۳۱	۶۴	
خلخال	۲	۲۸	۱۴	۴	۶	۱	۱۳	.	۱۲	۴	۳۷	
سرعین	
کوثر	۱	۴	.	۱	.	۱	۵	.	۱	۹	۲	
مشگین شهر	۲	۲۴	۱۰	۳	۳	۱	۱۰	.	۱۳	۱۹	۲۹	
مغان	۱	۱۲	۱۱	۲	۸	۱	۷	.	۸	۱۳	۲۴	
نمین	۳	۸	۴	۴	۱	۱	۵	.	۱	۳	۱۷	
نیور	.	۳	.	۳	۲	۱	۲	.	۵	.	۲	

(۱) شامل اسناد دولتی نیز می باشد.

مأخذ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات . اداره آمار.

نمودار ۴-۱۳- سرقت‌های عادی برحسب نوع (مورد)

۱۳-۵- تصادفات (۱) درون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

منجر به خسارت (فقره)	منجر به جرح		منجر به فوت		جمع (فقره)	سال
	مجروح (۲)	فقره	فوت شده	فقره		
۴۲۲۹	۲۸۳	۲۴۱	۲	۲	۴۴۷۲	۱۳۸۳
۵۳۲۷	۸۴۳	۷۳۲	۸	۸	۶۰۶۷	۱۳۸۴
۵۴۸۳	۱۰۳۳	۸۵۴	۰	۶	۶۳۴۳	۱۳۸۵
۴۵۶۲	۸۹۲	۷۹۱	۵	۵	۵۳۵۸	۱۳۸۶
۵۷۹۷	۹۹۰	۸۲۷	۹	۹	۶۶۳۳	۱۳۸۷
۳۷۵۶	۱۰۶۲	۹۴۵	۱۵	۱۱	۴۷۱۲	۱۳۸۸

(۱) در تصادفاتی که تعدادی فوت و تعدادی دیگر مجروح می شوند. آمار تصادفات فقط در ستون تصادفات منجر به فوت ثبت می شود و تعداد فوت شدگان و مجروحان در ستونهای مربوطه منظور می شود.

(۲) تعداد فوت شدگان و مجروحین مربوط به لحظه وقوع تصادفات می باشد.
مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات . اداره آمار

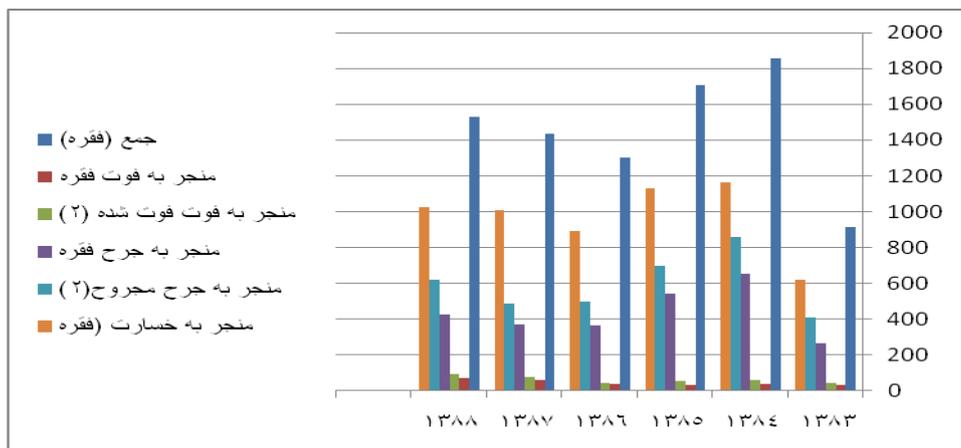
۱۳-۶- تصادفات (۱) برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

منجر به خسارت (فقره)	منجر به جرح		منجر به فوت		جمع (فقره)	سال
	مجروح (۲)	فقره	فوت شده (۲)	فقره		
۶۲۰	۴۰۸	۲۶۴	۴۳	۳۱	۹۱۵	۱۳۸۳
۱۱۶۵	۸۶۱	۶۵۱	۶۰	۳۸	۱۸۵۴	۱۳۸۴
۱۱۳۲	۶۹۶	۵۴۱	۵۶	۳۶	۱۷۰۹	۱۳۸۵
۸۹۳	۴۹۶	۳۶۸	۴۴	۴۰	۱۳۰۱	۱۳۸۶
۱۰۰۹	۴۸۸	۳۶۹	۷۵	۵۹	۱۴۳۷	۱۳۸۷
۱۰۲۵	۶۲۰	۴۲۹	۹۴	۷۳	۱۵۲۷	۱۳۸۸

(۱) در تصادفاتی که تعدادی فوت و تعدادی دیگر مجروح می شوند. آمار تصادفات فقط در ستون تصادفات منجر به فوت ثبت می شود و تعداد فوت شدگان و مجروحان در ستونهای مربوطه منظور می شود.

(۲) تعداد فوت شدگان و مجروحین مربوط به لحظه وقوع تصادفات می باشد.
مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات . اداره آمار.

نمودار ۶-۱۳- تصادفات^(۱) برون شهری وسایل نقلیه منجر به فوت ، جرح و خسارت

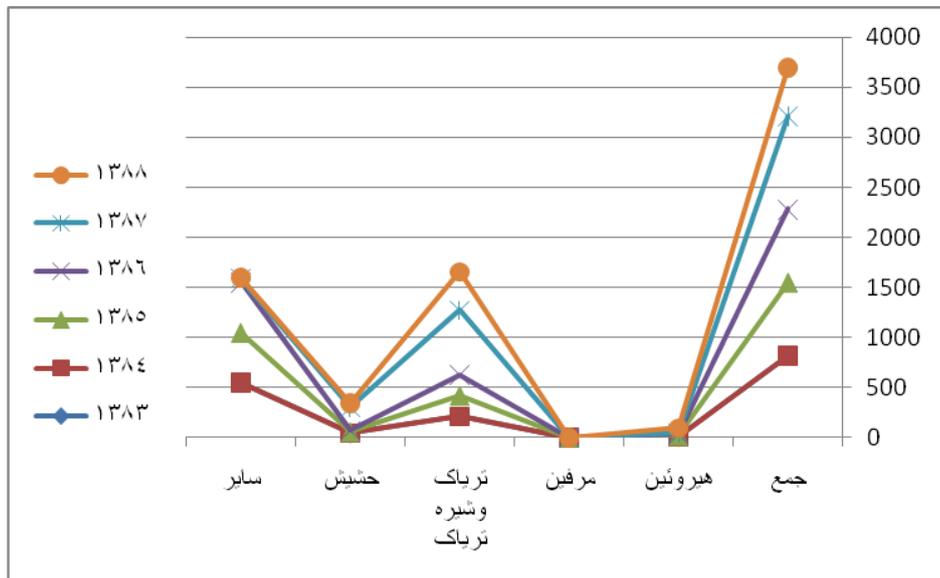

۱۳-۷- انواع مواد مخدر کشف شده (کیلوگرم)

سال	جمع	هیروئین	مرفین	تریاک و شیره تریاک	حشیش	سایر
۱۳۸۳	۸۱۸	۹	۰	۲۱۳	۴۵	۵۵۱
۱۳۸۴	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۸۵	۷۳۲	۱۲	۰	۲۰۸	۱۳	۴۹۹
۱۳۸۶	۷۳۲	۱۲	۰	۲۰۸	۱۳	۴۹۹
۱۳۸۷	۹۳۰	۱۲	۰	۶۴۶	۲۳۰	۴۲
۱۳۸۸	۴۸۵	۵۱	۰	۳۸۲	۴۶	۶

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات. اداره آمار.

نمودار ۱۳-۷- انواع مواد مخدر کشف شده (کیلوگرم)

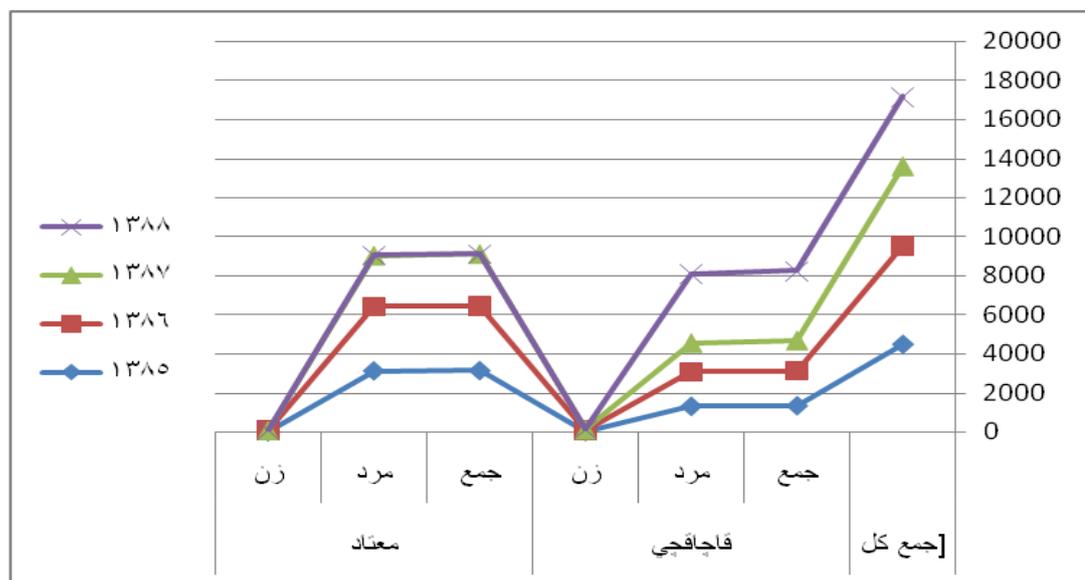

۱۳-۸- دستگیر شدگان در ارتباط با مواد مخدر

سال	[جمع کل	قاچاقچی			معتاد	
		جمع	مرد	زن	مرد	زن
۱۳۸۵	۴۴۴۶	۱۳۳۲	۱۳۰۳	۲۹	۳۱۰۱	۱۳
۱۳۸۶	۵۰۷۷	۱۷۵۷	۱۷۳۴	۲۳	۳۲۹۹	۲۱
۱۳۸۷	۴۰۶۴	۱۵۹۰	۱۵۱۶	۷۴	۲۶۶۶	۴۷
۱۳۸۸	۳۵۷۹	۳۵۵۳	۳۵۴۵	۸	۲۶	۰

مأخذ- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران. اداره کل بودجه و اعتبارات. اداره آمار.

نمودار ۱۳-۸- دستگیر شدگان در ارتباط با مواد

۱۰-۱۳-مراجعات سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمیون

کمیون	آزمایشگاه	سرپایی (بالینی)			سال
		جمع	سایر	تصادفات جرحی	
///	///		///	///	۱۳۸۴
///	///		///	///	۱۳۸۵
///	///		///	///	۱۳۸۶
///	///		///	///	۱۳۸۷
۲۶۸	۴۱۸۶	۳۴۱۸۵	۳۰۱۱۴	۴۰۷۱	۱۳۸۸

ماخذ: اداره کل پزشکی قانونی

نمودار ۱۰-۱۳-مراجعات سرپایی (بالینی)، آزمایشگاه و کمیون

